

Tartalom

II *Nem jogalkotási aktusok*

HATÁROZATOK

- ★ A Politikai és Biztonsági Bizottság (KKBP) 2021/1221 határozata (2021. július 20.) az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai művelete (EUNAVFOR MED IRINI) engedélyének megerősítéséről (EUNAVFOR MED IRINI/2/2021) 1

AJÁNLÁSOK

- ★ A Bizottság (EU) 2021/1222 ajánlása (2021. július 20.) a parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködésről szóló „gyakorlati kézikönyv” létrehozásáról 3

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A POLITIKAI ÉS BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG (KKBP) 2021/1221 HATÁROZATA

(2021. július 20.)

az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai művelete (EUNAVFOR MED IRINI) engedélyének megerősítéséről (EUNAVFOR MED IRINI/2/2021)

A POLITIKAI ÉS BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 38. cikkére,

tekintettel az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai műveletéről (EUNAVFOR MED IRINI) szóló, 2020. március 31-i (KKBP) 2020/472 tanácsi határozatra ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A Tanács 2020. március 31-én elfogadta a (KKBP) 2020/472 határozatot, amellyel létrehozta és elindította az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai műveletét (EUNAVFOR MED IRINI) a 2021. március 31-ig tartó időszakra.
- (2) A (KKBP) 2020/472 határozat 8. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az említett időpont ellenére a művelet engedélyét négyhavonta meg kell erősíteni, valamint hogy a Politikai és Biztonsági Bizottságnak meg kell hosszabbítania a műveletet, kivéve, ha a műveleti tervben meghatározott kritériumokkal összhangban gyűjtött, megalapozott bizonyítékok azt támasztják alá, hogy a művelet tengeri eszközeinek telepítése szívóhatást gyakorol a migrációra.
- (3) A Tanács 2021. március 26-án elfogadta a (KKBP) 2021/542 határozatot ⁽²⁾, amellyel 2023. március 31-ig meghosszabbította a műveletet, ugyanazon megerősítési eljárás alkalmazása mellett.
- (4) A műveleti parancsnok havonta jelentést tett a szívóhatásról.
- (5) A művelet engedélyét a megbízatása ötödik négyhónapos időszakára vonatkozóan meg kell erősíteni, és a műveletet ennek megfelelően meg kell hosszabbítani,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Politikai és Biztonsági Bizottság megerősíti az EUNAVFOR MED IRINI engedélyét, és a műveletet a 2021. augusztus 1-jétől 2021. november 30-ig tartó időszakra meghosszabbítja.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

⁽¹⁾ HL L 101., 2020.4.1., 4. o.

⁽²⁾ A Tanács (KKBP) 2021/542 határozata (2021. március 26.) az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai műveletéről (EUNAVFOR MED IRINI) szóló (KKBP) 2020/472 határozat módosításáról (HL L 108., 2021.3.29., 57. o.).

Kelt Brüsszelben, 2021. július 20-án.

a Politikai és Biztonsági Bizottság részéről
az elnök
S. FROM-EMMESBERGER

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1222 AJÁNLÁSA

(2021. július 20.)

a parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködésről szóló „gyakorlati kézikönyv” létrehozásáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

tekintettel az Európai Halászati Ellenőrző Hivatalról szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/473 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. június 27-i 1406/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 2b. cikkére,

tekintettel az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és a tanácsi rendeletre ⁽³⁾ és különösen annak 69. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A három uniós ügynökség alapító rendeletének fenti cikkei szerint a Bizottság a tagállamokkal, az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal (EFCA), az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséggel (EMSA) és a Frontexszel szoros együttműködésben a parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködésről szóló gyakorlati kézikönyvet (a továbbiakban: kézikönyv) bocsát rendelkezésre. A kézikönyv az információcseréhez kapcsolódó iránymutatásokat, ajánlásokat és bevált gyakorlatokat tartalmaz.
- (2) A jogi aktusoknak megfelelően a három ügynökség – az Európai Bizottság közvetlen támogatásával – szoros együttműködést folytat az ügynökségek közötti együttműködési keret ⁽⁴⁾ alapján. Az ügynökségek fokozott támogatást és segítséget nyújtanak a parti őrségi feladatokat nemzeti és uniós, illetve – adott esetben – nemzetközi szinten ellátó nemzeti hatóságoknak.
- (3) Az Európai Bizottság azzal a feladattal bízta meg a három ügynökséget, hogy a tagállami szakértőkkel szoros együttműködésben dolgozzák ki a kézikönyvet.
- (4) Az Európai Unió tengeri védelmi stratégiájára vonatkozó – a Tanács által 2018. június 26-án elfogadott – felülvizsgált cselekvési terv ⁽⁵⁾ emlékeztet arra, hogy a parti őrségi feladatokat ellátó polgári és katonai szereplők közötti szinergiák előmozdítása révén foglalkozni kell a tengeri védelem parti őrségi vonatkozásaival. A terv az e területen folytatott ügynökségek közötti együttműködés további elmélyítésére ösztönzi az EFCA-t, az EMSA-t és a Frontextet,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. Ez az ajánlás a kézikönyvet olyan gyakorlati útmutatóként hozza létre, amely eligazítja az uniós polgári és katonai hatóságokat a parti őrségi feladatok ellátása során, elősegítve a határokon és ágazatokon átívelő szoros együttműködésüket.

⁽¹⁾ HL L 83., 2019.3.25., 18. o.

⁽²⁾ HL L 208., 2002.8.5., 1. o.

⁽³⁾ HL L 295., 2019.11.14., 1. o.

⁽⁴⁾ Az EFCA, az EMSA és a Frontex közötti ügynökségek közötti együttműködést létrehozó háromoldalú együttműködési megállapodást a három ügynökség közösen dolgozta ki, és azt az irányító szerveik jóváhagyták. A megállapodás 2017 márciusában lépett hatályba, 2021 márciusában pedig sor került a meghosszabbítására.

⁽⁵⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10494-2018-INIT/hu/pdf>

2. A kézikönyv a három ügynökség közreműködésével elérhető szolgáltatások és információk átlátható gyűjteményét adja közre. Elősegíti a szinergiák megteremtését, valamint a tagállamok és a három ügynökség közötti együttműködés során tett kettős és/vagy szükségtelen erőfeszítések elkerülését, ezáltal méretgazdaságosságot eredményez.
3. A kézikönyv az ügynökségek közötti együttműködés öt területére összpontosít: információmegosztás; felügyeleti és kommunikációs szolgáltatások; kapacitásépítés; kockázatelemzés; valamint kapacitásmegosztás. A kézikönyv elsősorban ágazatokon átívelő témákra összpontosít, az uniós tagállamokat és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) államait érintően.
4. E kézikönyv fő végfelhasználói az egyes tagállamok parti őrségi feladatait ellátó nemzeti hatóságok. A kézikönyv célja, hogy támogassa a tevékenységek megtervezéséért és koordinálásáért felelős nemzeti hatóságokat, amelyeknek ismerniük és érteniük kell partnereik szervezeti felépítését, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásokat és együttműködést.
5. Az „információcsere” – különféle mechanizmusok révén, akár manuálisan, akár automatizált folyamatokon/rendszereken keresztül – teljes mértékben tiszteletben tartja az adatokhoz, információkhoz és hírszerzési információkhoz való hozzáférés tekintetében elfogadott jogokat. Ez az ügynökségek jogi keretének határain belül marad, és megfelel az alapjogoknak, többek között az adatvédelmi követelményeknek.
6. A kézikönyv nem keletkeztet új jogokat vagy kötelezettségeket a parti őrségi feladatokért felelős nemzeti hatóságok számára, és nem szolgál értelmező iránymutatással a meglévő szerepekkel, szabályokkal és felelősségi körökkel kapcsolatban. A kézikönyv nem befolyásolja a tagállamok vagy ügynökségek jogi kötelezettségeit, és nem használható fel az érdekelt felek törekvéseinek népszerűsítésére.
7. Ezt a kézikönyvet gyakorlati információk egészítik ki, többek között a következők: a) szolgáltatások, termékek, képzések, bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatások, valamint a tagállamokban a parti őrségi feladatokat támogató valamennyi ügynökségek közötti tevékenységről szóló kézikönyvek jegyzéke; b) regionális/nemzetközi/nemzeti/kétoldalú/többoldalú együttműködési keretek; valamint c) „országadatlapok”, amelyek részletesen ismertetik a parti őrségi feladatok uniós tagállamokon és EFTA-államokon belüli felépítését és megszervezését.
8. A három ügynökség – a nemzeti hatóságok „országadatlapokkal” kapcsolatos észrevételeinek felhasználásával – köteles naprakészen tartani ezeket a gyakorlati információkat. Ezek az információk azon az online platformon fognak megjelenni, amelyet az EFCA a másik két ügynökséggel és a Bizottsággal szoros együttműködésben működtet majd.
9. A tagállamoknak követniük kell a kézikönyvben szereplő információcseréhez kapcsolódó iránymutatásokat, ajánlásokat és bevált gyakorlatokat, együtt kell működniük egymással annak érdekében, hogy naprakészen tartsák az „országadatlapokat”, és ne kerüljön sor kettős adatszolgáltatásra, ha az információkat már az ügynökségek rendelkezésére bocsátották.
10. Ennek az ajánlásnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 20-án.

a Bizottság részéről
Virginijus SINKEVIČIUS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

1. BEVEZETÉS

Az Európai Unión belül több mint 300 polgári és katonai hatóság felel a parti őrségi feladatok ellátásáért. A kettős és/vagy szükségtelen erőfeszítések elkerülése, valamint a szinergiák kialakítása érdekében biztosítani kell az e hatóságok közötti szoros, határokon és ágazatokon átívelő ⁽¹⁾ együttműködést és koordinációt.

Az EU-ban és az Európai Gazdasági Térségben az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA), az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA), valamint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) támogatja a nemzeti hatóságokat a parti őrségi feladatok ellátásában. E támogatás nemzeti és uniós, valamint adott esetben nemzetközi szintű biztosítása érdekében 2016-ban mindhárom ügynökség alapító rendelete módosult a parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködésről szóló közös cikkel ⁽²⁾. A közös cikk a következő öt együttműködési területet határozza meg:

- (1) „a hajózási adatszolgáltatási rendszerekben és az említett ügynökségek által üzemeltetett vagy az általuk hozzáférhető más információs rendszerekben rendelkezésre álló információk megosztása, összevonása és elemzése az egyes ügynökségekre vonatkozó jogalapokkal összhangban és a tagállamok adatok feletti rendelkezési jogának sérelme nélkül;
- (2) a legkorszerűbb technológián alapuló felügyeleti és kommunikációs szolgáltatások nyújtása, ideértve a világűrbe telepített és a földi infrastruktúrát és a bármilyen platformra telepített érzékelőket is;
- (3) kapacitásépítés iránymutatások és ajánlások kidolgozása és bevált gyakorlatok megállapítása, valamint a személyzet képzésének és cseréjének biztosítása révén;
- (4) a parti őrségi feladatokkal kapcsolatos információcseré és együttműködés fokozása többek között a tengerészeti területen fennálló műveleti kihívások és felmerülő kockázatok elemzése révén;
- (5) kapacitások megosztása többcélú műveletek tervezése és végrehajtása révén, valamint az eszközök és más kapacitások megosztása által, amennyiben ezeket a tevékenységeket az említett ügynökségek koordinálják és azokhoz az érintett tagállamok illetékes hatóságai hozzájárultak”.

A parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködésről szóló gyakorlati kézikönyv kidolgozását a három ügynökség módosított alapító rendeletének közös cikke is előirányozta, az alábbiak szerint:

„A Bizottság a tagállamokkal, az ügynökséggel, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal szoros együttműködésben hozzáférhetővé tesz egy gyakorlati kézikönyvet a parti őrségi feladatok ellátásában való európai együttműködésről. Az említett kézikönyv információcserére vonatkozó iránymutatásokat, ajánlásokat és bevált gyakorlatokat tartalmaz. A Bizottság a kézikönyvet ajánlás formájában fogadja el”.

A gyakorlati kézikönyv egyetlen dokumentumban bocsátja rendelkezésre a három uniós ügynökségen keresztül elérhető szolgáltatások és információk átlátható gyűjteményét. Ennek megfelelően segítséget nyújthat a szinergiák megteremtéséhez, valamint a tagállamok és az ügynökségek közötti együttműködés során tett kettős és/vagy szükségtelen erőfeszítések elkerüléséhez.

2. Háttér-információk

A kézikönyv koncepcióját az Európai Bizottság először a 2018 áprilisában Spanyolországban megrendezett első éves európai partvédelmi rendezvényen ismertetett vitaanyagban dolgozta ki. A tagállamok az egyes ügynökségek igazgatási tanácsának/igazgatótanácsának közreműködésével szakértőket neveztek ki, hogy segítséget nyújtsanak a kézikönyv kidolgozásához. Ezzel párhuzamosan felállt egy kis ügynökségek közötti munkacsoport az első kiadás elkészítéséhez.

A projektet az EMSA 2019. január 29-én, Lisszabonban tartott nyitó munkaértekezletén indították el, amelyen a tagállami szakértők is részt vettek. A munkaértekezlet előtt az intézményközi munkacsoport elkészítette a Bizottság által jóváhagyott vitaanyagot, amelyet ezt követően továbbítottak a munkaértekezlet résztvevőinek. A tagállamok és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) államai 43 szakértőt jelöltek ki a szövegezési folyamatban való részvételre. A munkaértekezleten a Bizottságot a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság (DG HOME), a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE), valamint a Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság (DG MOVE) képviselte.

⁽¹⁾ „Ágazatokon átívelő”: legalább két európai uniós ügynökség (például a halászatért és a határellenőrzésért felelős ügynökség) hatáskörébe tartozó parti őrségi feladatokra terjed ki.

⁽²⁾ az (EU) 2019/473 rendelet 8. cikkének (3) bekezdése; az (EU) 2019/1896 rendelet 69. cikkének (3) bekezdése; az 1406/2002/EK rendelet (2016. október 6-i egységes szerkezetbe foglalt változata) 2b. cikkének (3) bekezdése.

A vitaanyag a következőket javasolta a kézikönyv három legfontosabb elemeként:

- a) a tagállamokban a parti őrségi feladatokat támogató valamennyi ügynökségközi tevékenységre vonatkozó szolgáltatások, termékek, tanfolyamok, bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatások és kézikönyvek jegyzéke;
- b) regionális együttműködési keretek; valamint
- c) „országadatlapok”, amelyek részletesen ismertetik a parti őrségi feladatok felépítését és szervezését.

A kézikönyv tartalmával kapcsolatos megközelítést a tagállamok képviselői és a Bizottság általánosan támogatták. Ez a megközelítés képezte a szövegezési folyamat és a tagállami szakértőkkel tartott folyamatos párbeszéd alapját.

2.1. Felhasználók

A kézikönyv fő végfelhasználói az egyes tagállamok parti őrségi feladatait ellátó nemzeti hatóságok. A kézikönyv célja, hogy támogassa a tevékenységek megtervezéséért és koordinálásáért felelős nemzeti hatóságokat, amelyeknek ismerniük és érteniük kell partnereik szervezeti felépítését, az általuk nyújtott szolgáltatásokat, valamint együttműködésük módját.

2.2. Célkitűzések

A kézikönyv célkitűzései a következők:

- a) az ügynökségek közreműködésével igénybe vehető, ágazatokon átívelő szolgáltatások ismertetése, valamint útmutatás azzal kapcsolatban, hogy a tagállamok és az ügynökségek hogyan férhetnek hozzá ezekhez a szolgáltatásokhoz;
- b) az ügynökségek által kidolgozott képzési lehetőségeknek és kézikönyveknek, valamint az azokhoz való hozzáférés módjának az áttekintése;
- c) a tagállamok gyakorlati munkájához kapcsolódó parti őrségi feladatokat tartalmazó, meglévő együttműködési mechanizmusok áttekintése;
- d) a parti őrségi feladatok ellátásában részt vevő nemzeti hatóságok felsorolását és a kapcsolattartó pontjaikat is tartalmazó adatlapok biztosítása a tagállamok számára.

A kézikönyv gyakorlati útmutatóként került kidolgozásra, és található benne a végfelhasználóknak szánt bevált gyakorlatokra vonatkozó hivatkozások. Nem arra törekszik, hogy minden rendelkezésre álló szolgáltatásra kitérjen, hanem az a célja, hogy ismertesse ezeket a szolgáltatásokat, és útmutatással szolgáljon a tagállamok és az ügynökségek számára arra vonatkozóan, hogy adott esetben hogyan férhetnek azokhoz hozzá. A kézikönyvet kiegészítő jegyzékek és adatlapok a későbbiekben módosíthatók az ügynökségek és a tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó szabályozás esetleges változásainak vagy módosításainak tükrözése érdekében.

A kézikönyv a parti őrségi feladatok területén már meglévő tevékenységeket tárgyalja, a tagállamok nemzeti hatóságai számára pedig kiindulási pontként szolgál a fent említett információk megszerzéséhez. A kézikönyv nem arra hivatott, hogy befolyásolja a tagállamok vagy ügynökségek jogi megbízatásait/kötelezettségeit, és nem használható fel az érdekelt felek törekvéseinek előmozdítására (azaz nem a lehetséges tevékenységek „kívánságlistája”).

A kézikönyv az összes nemzeti szintű jogalanyra hivatkozik, többek között azokra is, amelyeknek nem feltétlenül van képviselőjük az EFCA-nál, az EMSA-nál vagy a Frontexnél, azaz a haditengerészetre vagy a vámhatóságokra is.

2.3. A kézikönyv alkalmazási köre

A kézikönyv:

- a) az ügynökségközi együttműködés öt területére terjed ki;
- b) elsősorban ágazatokon átívelő témákra korlátozódik;
- c) olyan egyfunkciós témákat fed le, amelyek legalább két ügynökség hatáskörébe tartozhatnak (például tengerfelügyelet);
- d) az uniós tagállamokra és az EFTA-államokra terjed ki;
- e) adatlapok formájában tartalmazza a tagállamok által közölt információkat, többek között a meglévő regionális és nemzetközi együttműködési mechanizmusok meghatározását;
- f) a parti őrségi feladatokért felelős valamennyi (polgári vagy katonai) szervezetre (például a parti őrségi feladatokat ellátó tagállami haditengerészetre) kiterjed.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kézikönyv nem terjed ki az ügynökségek megbízatásán kívül eső parti őrségi feladatokra.

2.4. A kézikönyv tartalma

A jegyzékekkel és adatlapokkal kiegészített kézikönyv az alábbiakban ismertetett elemekből áll.

- a) A szolgáltatásjegyzék a tagállami érdekelt felek által jelenleg igénybe vehető és a parti őrségi feladatok ellátását támogató ügynökségek közötti szolgáltatásokra helyezi a hangsúlyt.
- b) Az ügynökségek kapacitásépítési tevékenységeinek szerves részét képező képzésjegyzék a három ügynökség által (a tengerügyhöz kapcsolódó valamennyi területen) biztosított és a tagállami érdekelt felek számára jelenleg rendelkezésre álló összes tanfolyamot tartalmazza. Ezeket a tanfolyamokat vagy egyetlen ügynökség szervezi, vagy két vagy három ügynökség közösen szervezi.
- c) A bevált gyakorlatokról szóló iránymutatások és kézikönyvek jegyzékének célja, hogy bemutassa mindazokat a bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokat és kézikönyveket, amelyek a három ügynökségen keresztül az érdekelt felek rendelkezésére állnak. Ezeket a bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokat és kézikönyveket egyetlen ügynökség vagy két-három ügynökség közösen adja közre. Ezenfelül több, az uniós érdekelt felek részvételével létrejött, régóta fennálló regionális együttműködési megállapodás létezik Európán belül és kívül. E megállapodások keretében számos, a kézikönyv szempontjából releváns, bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatás és kézikönyv kidolgozására került sor, és a kézikönyvek jegyzékébe megfelelő hivatkozások kerültek.
- d) A regionális/nemzetközi/kétoldalú/többoldalú együttműködésről szóló szakasz a parti őrségi feladatok teljes spektrumából az Európában és Európán kívül létező koordinációs és együttműködési mechanizmusok reprezentatív mintáját tartalmazza. A (kifejezetten erre a célra létrehozott online platformon keresztül elérhető) külön rész számos ilyen mechanizmust tartalmaz, amelyek mindegyike az országadatlapokhoz kapcsolódik (lásd alább). Ez lehetővé teszi, hogy az egyes országok jelezzék, részt vesznek-e mindegyik mechanizmusban.
- e) Az országadatlapok célja az egyes országok parti őrségi feladatainak ellátásában részt vevő szervezetek megnevezése. Az adatlap-sablonok kidolgozására az ügynökségek igazgatótanácsa által kijelölt szakértőkkel folytatott egyeztetés keretében került sor, a sablonokat ezt követően az egyes országok töltötték fel adatokkal.

3. PARTI ŐRSÉGI FELADATOK ÉS ÜGYNÖKSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

3.1. Alkalmazási kör

A kézikönyv alkalmazásában a parti őrségi feladatok a három ügynökség által közösen említett parti őrségi feladatként értendők. A listát eredetileg az európai parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórum hozta létre a következőképpen (prioritási sorrend nélkül):

- a) tengerészeti biztonság, beleértve a hajóforgalom-irányítást;
- b) hajóknak nyújtott sürgősségi szolgáltatás és tengeri segítségnyújtási szolgáltatás;
- c) halászati felügyelet és ellenőrzés;
- d) tengeri határellenőrzés;
- e) tengeri környezetvédelem és reagálás;
- f) az illegális kereskedelem és a csempészet megakadályozása és visszaszorítása, valamint a kapcsolódó tengerjog érvényesítése;
- g) tengeri kutatás-mentés;
- h) tengeri nyomon követés és ellenőrzés;
- i) tengeri vámügyi tevékenységek;
- j) tengeri balesetek és katasztrófaelhárítás;
- k) tengeri védelem, hajó- és kikötővédelem.

3.2. Ügynökségek közötti együttműködés

Az EU által az Európai Határ- és Parti Őrségre vonatkozó, 2016 szeptemberében elfogadott csomag részeként módosult a három ügynökség alapító rendelete, hogy azok tartalmazzák a parti őrségi feladatokat ellátó nemzeti hatóságok támogatására irányuló ügynökségek közötti együttműködést. Erre azért került sor, hogy javuljon az EFCA, az EMSA és a Frontex által az érdekelt feleknek nyújtott támogatás eredményessége és hatékonysága.

A módosított rendeletek egyértelmű jogalapot biztosítanak a három ügynökség számára ahhoz is, hogy egyesítsék erőiket és észszerűsítsék tevékenységeiket azzal a céllal, hogy fokozzák a tengeri helyzetismeretet és reagálást, valamint igény szerinti szolgáltatásokat nyújtsanak a parti őrségi feladatokat ellátó nemzeti hatóságoknak.

A megbízás konkrétan öt együttműködési területet határoz meg, ezeket e dokumentum 1. szakasza is tartalmazza, a társjogalkotók azonban az ügynökségekre bízták annak meghatározását, hogy ez az együttműködés hogyan működjön a gyakorlatban, és azt egy munkamegállapodásban hivatalossá tegyék. Ezt a munkamegállapodást a Frontex igazgatótanácsa, valamint az EFCA és az EMSA igazgatási tanácsa jóváhagyta.

Ezt követően a három ügynökség háromoldalú munkamegállapodást dolgozott ki közösen, amelyet irányító szerveik jóváhagytak, és amely 2017 márciusában lépett hatályba, majd 2021 márciusában meghosszabbításra került. A háromoldalú munkamegállapodás egy irányítóbizottság létrehozását írja elő a társjogalkotók által meghatározott öt területen folytatandó ügynökségek közötti együttműködés irányítására.

Az irányítóbizottság minden év szeptember 1. előtt jóváhagyja a háromoldalú munkamegállapodás végrehajtását célzó éves stratégiai tervet. A tervet ezt követően benyújtják az EFCA, az EMSA és a Frontex irányító szerveihez azzal a céllal, hogy azok elfogadják és beépítsék a három ügynökség egységes programozási dokumentumaiba.

Az éves stratégiai terv az öt együttműködési terület szerint határozza meg a prioritásokat. Az éves stratégiai terv szolgál alapul az éves végrehajtási tervekhez, amelyek részletesen meghatározzák az egyes ügynökségek által valamely adott évben a parti őrségi együttműködés keretében végrehajtandó tevékenységeket.

Ezenfelül 2017-ben megállapodás jött létre arról, hogy az éves európai partvédelmi rendezvényt a háromoldalú munkamegállapodás irányítóbizottságának elnöki tisztét aktuálisan betöltő ügynökség szervezi meg. Az éves európai partvédelmi rendezvény célja a parti őrségi feladatokat ellátó nemzeti hatóságok, valamint más uniós és nemzetközi partnerek véleményének kikérése a három ügynökség együttműködési tevékenységeivel kapcsolatban.

3.3. Szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások

A három ügynökség között már számos, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás létezik. Ezek a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások az ügynökségek által a parti őrségi feladatokhoz napi szinten biztosított operatív támogatásra vonatkoznak.

Az alábbiakban a három ügynökség között létrejött, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások felsorolása található a 2020. májusi állapot szerint:

- Az EFCA és az EMSA között 2012-ben létrejött, és azóta rendszeresen megújított és bővített, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás. A megállapodás jelenleg évente automatikusan megújul, és az EMSA által az EFCA-nak nyújtott integrált tengerészeti szolgáltatásokra, valamint az EFCA tevékenységeihez használandó, az EMSA által szerződött hajókra vonatkozó mechanizmusokra terjed ki. A megállapodás lehetővé teszi az EFCA számára azt is, hogy az EMSA távirányítású légijármű-rendszerét (RPAS) használja a halászati nyomkövetési és ellenőrzési tevékenységekhez, valamint a szennyezés elleni fellépésre irányuló együttműködéshez.
- Az EMSA és a Frontex között 2013-ban létrejött, és azóta rendszeresen megújított és bővített, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás. Jelenleg határozatlan időre szól, és az EMSA által a Frontexnek kifejezetten az EUROSUR támogatásához nyújtott tengerészeti szolgáltatásokra, valamint egy olyan mechanizmusra terjed ki, amelynek célja, hogy a Frontex az EMSA távirányítású légijármű-rendszereit használja a határellenőrzési tevékenységekhez.
- Az EFCA és a Frontex között létrejött, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás, amely az EFCA tevékenységeit támogató szolgáltatások nyújtására, többek között a légi határőrizeti szolgáltatásokra és a nyílt tengeri járőrhajók bevetésére terjed ki. A megállapodás évente automatikusan megújul.
- Az EFCA és a Frontex közötti, az EUROSUR keretében határőrizeti szolgáltatások nyújtására irányuló, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás. A megállapodás évente automatikusan megújul, rendszeresen frissül és módosul.

4. SZOLGÁLTATÁSJEGYZÉK

A szolgáltatásjegyzék a tagállamok és a három ügynökség rendelkezésére álló, és két vagy több ügynökség közreműködésével nyújtott szolgáltatásokat sorolja fel.

Mivel a parti őrségi feladatok „eseményvezérelt” ⁽³⁾ fellépéseket és/vagy „nyomon követés által vezérelt” ⁽⁴⁾ fellépéseket foglalnak magukban, a három ügynökség az adott fellépések támogatását célzó szolgáltatásokat fejleszt ki.

⁽³⁾ „Eseményvezérelt”: a hatóságok készenlétben állnak arra, hogy kérés esetén reagáljanak az eseti helyzetekre, például a kutatás-mentési esetekre.

⁽⁴⁾ „Nyomon követés által vezérelt”: a hatóságok – a lehetséges jogellenes helyzetek, például a jogellenes halászati tevékenységekben, csempészetben vagy illegális olajszennyezésben érintett hajók azonosítása érdekében – folyamatosan járőröznek és felmérik a tengeri medencéket.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférésre jogosult személyekre és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés módjára vonatkozó információkat tartalmazó szolgáltatásjegyzék a kísérő online platformon található. Ezzel párhuzamosan az alábbiakban megtalálható az adott szolgáltatások nyújtása során használt fő adatkészletek leírása.

A szolgáltatás állhat különféle adatkészletekből, kapcsolódó adatbázisokból, platformokból és eszközökből. A szolgáltatás ötvözhet adatgyűjtéssel, -kezeléssel, -feldolgozással és -megjelenítéssel járó folyamatokat.

4.1. A hajók helyzete, jellemzői és a kapcsolódó adatok

E szolgáltatások nyújtásához számos adatforrás használatos. Az EMSA szolgáltatásai például fejlett adatfeldolgozáson alapulnak, amelyek közvetlenül az Ügynökség tengerészeti alkalmazásain keresztül rendelkezésre álló vagy külső forrásokból rendelkezésre álló adatokat használnak fel. A felhasználótól függően különböző adatkombinációk közvetlenül továbbíthatók a nemzeti rendszerekbe, felhasználóbarát grafikus interfészen jeleníthetők meg, és mobil eszközökön is elkészíthetők. Az adatok terjesztése a megállapított hozzáférési jogosultságok szerint történik.

A fő adatforrások közé tartoznak a következők:

a) Földi automatikus azonosító rendszer

A földi automatikus azonosító rendszer (T-AIS) igen magas frekvenciájú rádiós jelátvitel-alapú tengerészeti hírközlési rendszer. A hajók az azonosítójukat, a helyzetüket és a menetirányukat, valamint a rakományukra vonatkozó információkat tartalmazó jelentéseket küldenek. Európában az automatikus azonosító rendszer (AIS) üzeneteinek cseréje a SafeSeaNet rendszeren (SSN) keresztül valósul meg.

b) Az uniós tengeri információcsere-rendszer (SafeSeaNet)

Az uniós tengeri információcsere-rendszer (SSN) ⁽⁹⁾ olyan, ágazatokon és határokon átívelő információmegosztási és információcsere-rendszer, amely integrált tengerészeti szolgáltatásokat nyújt a tengerészeti biztonság, a kikötő- és a tengeri védelem, a tengeri környezet védelme, a tengeri forgalom és a tengeri szállítás hatékonysága, valamint a tengeri helyzetismeret és a tengerfelügyelet céljából; a rendszer egy tengeri adatszere-hálózaton keresztül köti össze az európai tengerészeti hatóságokat. Az SSN az automatikus azonosító rendszerből (AIS) és a kötelező hajójelentési rendszerekből (MRS) származó hajóinformációkat, a kikötői megállásokra, a veszélyes és szennyező árukra, a védelemre, a hulladékokra és a rakománymaradványokra vonatkozó adatokat, valamint a biztonsági vonatkozású eseményekre vonatkozó információkat tartalmazza.

Az EMSA felel az SSN központi rendszerének fejlesztéséért, üzemeltetéséért és karbantartásáért, és operatív alapon együttműködik a felhasználókkal.

c) Műholdas automatikus azonosító rendszer

A műholdak az AIS helyzetmeghatározási üzeneteit is képesek fogadni. Az AIS-információk műholdon keresztüli, kereskedelmi szolgáltatók közreműködésével végzett cseréje révén bővült az a földrajzi terület, amelyen belül a hajók nyomon követhetők; ilyen esetben az adatszolgáltatás egy óránál rövidebb idő alatt megvalósul.

Az EMSA-n keresztül elérhető és az EFCA-val és a Frontexszel megosztott műholdas AIS-adatok globális lefedettséggel rendelkeznek.

d) Nagy hatókörű hajóazonosító és nyomonkövető rendszer

A nagy hatókörű hajóazonosító és nyomonkövető rendszer (LRIT) műholdas kommunikáción alapuló globális hajóazonosító és nyomonkövető rendszer. A Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) előírásai értelmében a személyhajók, a (legalább 300 bruttó tonnatartalmú) teherhajók és a nemzetközi vízi utakon közlekedő mobil tengeri fűtőtoronyok 6 óránként egyszer küldenek kötelező helyzetmeghatározási jelentéseket. Az EMSA üzemelteti a nagy hatókörű hajóazonosító és nyomonkövető rendszer együttműködési célú európai uniós adatközpontját, amelyen keresztül a részt vevő országok felhasználói világszerte hozzáférhetnek a lobogójuk alatt közlekedő hajóik LRIT-információihoz.

A tagállamok térítésmentesen kapják meg a kötelező helyzetmeghatározási jelentéseket, mivel a kapcsolódó költségeket az EMSA az uniós költségvetésből fedezi. Érvényben van egy olyan megállapodás, amelynek értelmében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a lobogójuk alatt közlekedő hajóik adatait megosztják más tagállamokkal.

⁽⁹⁾ A közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról és a 93/75/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2002. június 27-i (később módosított) 2002/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 208., 2002.8.5., 10. o.) létrehozta a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszert „a tengeri forgalom biztonságának és hatékonyságának növelése, a hatóságok által a tengeri eseményekre, balesetekre vagy potenciálisan veszélyes helyzetekre történő reagálás, különösen a felkutatási és mentőtevékenység javítása érdekében, valamint hogy hozzájáruljon a hajók által okozott szennyezések jobb megelőzéséhez és észleléséhez”.

Ezenfelül a nagy hatókörű hajóazonosító és nyomonkövető rendszer együttműködési célú európai uniós adatközpontjában részt vevő országok felhasználói – kérésre, de költség ellenében – megkaphatják az uniós vizektől számított 1 000 tengeri mérföldön belülré kényszerült vagy e távolságon belül bármely lobogó alatt közlekedő hajókra vonatkozó adatokat.

e) Az EMSA központi tengerészeti referencia-adatbázisai

Az EMSA számos központi tengerészeti adatbázist kezel. Jelenleg különös érdeklődés tárgya (az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet, az EMSWe vonatkozásában is) a központi szervezeti adatbázis (COD), a veszélyes anyagok központi adatbázisa (CHD) és a központi hajóadatbázis (CSD).

A központi szervezeti adatbázis állami szervezetekkel, például a SafeSeaNet ökoszisztémában részt vevő helyi és nemzeti hatóságokkal kapcsolatos információkat tárolja. A központi szervezeti adatbázis eredeti célja az volt, hogy a hajóforgalom megfigyelésére létrehozott parti infrastruktúra adatbázisa legyen, amely egyszerűbbé teszi és megkönnyíti a tagállamok által a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról szóló 2002/59/EK irányelv 22. cikke alapján kijelölt hatóságokra és parti állomásokra vonatkozó információk megosztását.

A központi hajóadatbázis a nemzeti hajóadatbázisokban tárolt vagy az adatszolgáltató felektől kapott hajóazonosító adatok (IMO-szám, MMSI-szám, név, hívójel és lobogó) keresztellenőrzésére használható. A hajó adatai (például tonnatartalom, hosszúság, merevítőrud) akkor is rendelkezésre állnak, ha a megfelelő érdekelt felek megadják ezeket az adatokat. A központi hajóadatbázis gazdagja az EMSA-nál található, és közös szolgáltatást nyújt az EMSA belső felhasználói és valamennyi tagállam számára.

A veszélyes anyagok központi adatbázisának elsődleges célja a SafeSeaNet rendszeren belül a veszélyes és szennyező árukra vonatkozó adatszolgáltatás minőségének javítása. Az adatbázis tartalmazza mindazon veszélyes és szennyező áruk átfogó jegyzékét, amelyeket a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról szóló, módosított 2002/59/EK irányelv⁽⁶⁾ értelmében be kell jelenteni. Ezenkívül hozzáférést biztosít a tengeri vegyianyag-adatlapok adatbázisához (MAR-CIS), amely a veszélyes és szennyező árukkal összefüggő veszélyeket és kockázatokat tartalmazza. A veszélyes anyagok központi adatbázisa a tagállami hatóságok, az iparág és a nyilvánosság számára is hozzáférhető.

f) Halászatspecifikus adatok és információk

A közös alkalmazási tervek részeként és a nemzetközi kötelezettségek értelmében az EFCA a tagállami illetékes hatóságoktól és nemzetközi szervezetektől számos halászatspecifikus adatot és szolgáltatást kap.

– Hajómegfigyelési rendszer

A hajómegfigyelési rendszer (VMS) olyan műholdas megfigyelési rendszer, amely rendszeres időközönként adatokat szolgáltat a lobogó szerinti állam halászati hatóságainak a halászhajók helyéről, menetirányáról és sebességéről. Az EU-ban e rendszer használata a legalább 12 méter teljes hosszúságú halászhajók esetében kötelező⁽⁷⁾.

A halászhajók manipulálásbiztos fedélzeti terminállal vannak felszerelve. Ez a terminál műholdon keresztül fogadja a globális navigációs műholdrendszerek (GNSS) helyzetmeghatározási adatait, ezt követően műholdon keresztül továbbítja a VMS-adatokat, rendszerint óránként vagy kétóránként (legfeljebb) egy földi telepítésű földi állomásra (LES) a megfelelő halászati felügyelő központnak történő későbbi továbbítás céljából. A rendszer úgy van kialakítva, hogy teljesen automatikusan, manuális adatbevitel szükségessége nélkül működjön.

A VMS a halászhajók közel valós idejű és korábbi helyzetének ellenőrzéséhez használatos a fogási nyilvántartásoknak való megfelelés, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan (IUU-) halászati tevékenységekre vonatkozó jogszabályok végrehajtásának támogatása, valamint a parti őrségi feladatok támogatása érdekében. A közös alkalmazási terv részeként az EFCA a közös alkalmazási tervekben részt vevő valamennyi uniós tagállamtól kap VMS-adatokat. A tagállamok a felségvizeiken folytatott halászatra jogosult harmadik országbeli hajóktól kapott VMS-adatokat is elküldik az EFCA-nak.

Mivel az EFCA nemzetközi vizeken is koordinálja a közös alkalmazási terveket, a halászati gazdálkodási szervezetek adatokat küldenek az EFCA hajómegfigyelési rendszerébe az e területeken tevékenységet folytató harmadik országbeli halászhajókról.

⁽⁶⁾ 2002/59/EK irányelv

⁽⁷⁾ A közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EKG, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. november 20-i 1224/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.) 9. cikkének (5) bekezdése értelmében mentességek alkalmazandók.

- Elektronikus adatrögzítési és jelentéstételi rendszer

Az elektronikus adatrögzítési és jelentéstételi rendszer (ERS) a halászati tevékenységre vonatkozó adatok automatikus cseréjére használatos. Ezeket az adatokat a halászhajók jelentik a lobogó szerinti állam nemzeti hatóságainak, és azokat az ERS-en keresztül, a lobogó szerinti állam és más felek (parti állam, ellenőrző állam, EFCA) közötti szabványos formátum és protokoll használatával cserélik ki. Az ERS a (fogási és kirakási nyilatkozatokat stb. is tartalmazó) uniós halászati naplók esetében használatos, és az EFCA előzetesen összeállított hajólistához kapcsolódó adatokat kap.

4.2. Föld-megfigyelésen alapuló források

- a) A Kopernikusz tengerfelügyeleti szolgáltatása
- b) Szintetikus apertúrájú radar (SAR) segítségével készített műholdképek

Az SAR-érzékelők mikrohullámú frekvenciákat használnak a detektált felület (tenger vagy szárazföld) alatt végzett visszaszórás-mérések visszakereséséhez. A képek az időjárás viszonyoktól és a felhőtakarótól függetlenül, valamint nappal vagy éjszaka bármikor megszereshetők.

Az óceánokról készült SAR-képek nagymértékben függenek a tenger szélterhelése által okozott felületi érdességtől. A kapott képek – a hullámmagasság mérése révén – megjelenítik a háttérből kiemelkedő elemeket; például a hajók és más mesterséges szerkezetek élénk foltként jelennek meg, míg az olajszenyvezések vagy a nagyon alacsony szélterhelésű területek sötét alakzatokként jelennek meg.

- c) Optikai műholdképek

Az optikai képek számos információt szolgáltathatnak különböző spektrális sávokban. Az optikai képek a vörös-zöld-kék (RGB) frekvenciák és a nagyobb kontraszt kombinációja miatt megkönnyítik a képértelmezést és az objektumazonosítást, bár nagyon nagy mértékben függenek a napfénytől és az időjárás viszonyoktól. Az optikai érzékelők éjszaka vagy felhőtakaró esetén nem tudnak képeket rögzíteni.

- d) A Kopernikusz tengerkörnyezet-monitoring szolgáltatása ⁽⁸⁾
- e) Oceanográfiai műholdas termékek

Egyes Sentinel-műholdak kifejezetten óceánmegfigyelésre szolgálnak olyan eszközökkel, mint a magasságmérők, a sugázmérők és a külön spektrális sávokkal rendelkező optikai műszerek. E három érzékelőtípus (például fedélzeti Sentinel3, Sentinel6) referencia-megfigyelést végez az óceánok állapotára és fizikájára vonatkozó információk levezetéséhez az óceánokra (áramlatok, hullámok, tengerszint, tengerjég, hőmérséklet, sótartalom) vonatkozó előrejelzések elkészítése érdekében. Számos optikai képforrással együtt ezek az érzékelők a tengerek biogeokémiai összetételének megfigyelését is biztosítják (a kapcsolódó előrejelzések is esetében is).

4.3. Légi platformon alapuló források

- a) Távirányítású légi jármű-rendszerek

A távirányítású légi jármű-rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások segítséget nyújtanak a tengerfelügyeleti műveletekhez, támogatva a tagállamok és az uniós ügynökségek által ellátott alábbi parti őrési feladatokban részt vevő hatóságokat:

- a tengerszenyvezés felderítése és a kibocsátások nyomon követése,
- a jogellenes halászat, a kábítószerek-kereskedelem és az illegális bevándorlás felderítése,
- tengerszenyvezés elhárítását célzó műveletek támogatása,
- kutatás-mentési műveletek,
- a bűnüldözési tevékenységek támogatása.

A teljes felügyeleti lánc kiegészítő eszközeként használt távirányítású légi jármű-rendszerek hosszú ideig (rendszerintől függően 10 óránál hosszabb ideig) képesek repülni. Ez lehetővé teszi nagy területek megfigyelését, és a távirányítású légi jármű-rendszerek szükség esetén nappal és éjszaka is a helyszínen maradhatnak.

Az EMSA távirányítású légi jármű-rendszereket tartalmazó jelenlegi portfóliója függőleges fel- és leszállási (VTOL) rendszereket, valamint merevszárnyú távirányítású légi jármű-rendszereket foglal magában, amelyek közül néhány műholdas kommunikációt használ a látótávolságon túli rádiós műveletek lehetővé tételéhez. A függőleges fel- és leszálláshoz használt távirányítású légi jármű-rendszerek különösen hasznosak a halászati ellenőrzéshez, a hajók

⁽⁸⁾ <http://marine.copernicus.eu/about-us/about-your-copernicus-marine-service/>

kibocsátásának nyomon követéséhez (a hajó kipufogócsövében füstérzékelő használatával) és a szennyezés elleni fellépést célzó műveletekhez. A távirányítású légi jármű-rendszerek – maximális hasznos terhelésüktől függően – különféle érzékelőket hordozhatnak, például optikai és/vagy infravörös videokamerákat a nappali/éjszakai megfigyeléshez, infravörös sugárzáson (IR) alapuló érzékelőket és/vagy radarérzékelőket a hajók és az olajfoltok detektálásához.

Az élő videoközvetítések terjesztése és a távirányítású légi jármű-rendszerek segítségével gyűjtött adatok terjesztése egy webalapú RPAS-adatközponton keresztül történik, amely lehetővé teszi a munkahelyekről és/vagy a távoli helyszínekről történő hozzáférést. Az adatokat egyesítik az egyéb tengerfelügyeleti szolgáltatások integrációja révén már rendelkezésre álló tengeri helyzetképpel.

b) Személlyzettel ellátott légi járműveken alapuló források

A személlyzettel működtetett szolgáltatások lehetővé teszik többek között a „határok előtti” érdekeltségi területek valós idejű nyomon követését, míg a felügyeleti adatokat a művelet során azonnal a kérelmezők rendelkezésére bocsátják.

A légi platformra telepített érzékelők valós idejű video- és információközvetítést biztosítanak, amelyeket közvetlenül az uniós megfigyelőhelyiségekbe és a partnerek koordinációs központjaiba továbbítanak.

Az elsődleges cél a tagállamok és a schengeni társult országok parti őrségi feladatok ellátásában részt vevő nemzeti hatóságainak, valamint az uniós ügynökségeknek és szervezeteknek egy adott érdekeltségi területen folytatott felügyeleti és megfigyelési tevékenységekben való támogatása, az uniós határok előtti területekre helyezett hangsúllyal.

A többcélú légi felügyelet a következőkben részt vevő felhasználókat támogatja:

- a parti őrségi feladatokhoz kapcsolódó tengerfelügyeleti tevékenységek,
- a veszélyben lévő hajók észlelése, kutatás-mentési műveletek indítása, valamint kérésre további hozzájárulások a kutatás-mentésért felelős nemzeti hatóságok számára,
- az illegális migráció és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem.

A Frontex és az EFCA közös intézményközi keretszerződés keretében nyújtja ezeket a szolgáltatásokat.

4.4. További fő adatforrások

a) Meteorológiai-oceanográfiai adatok

Számos meteorológiai-oceanográfiai adat áll rendelkezésre, amelyek bekerültek az EMSA rendszereibe. Az adatkészletek ismertetése az alábbiakban található.

- Az európai tengeri megfigyelési és adathálózat (EMODNet) ⁽⁹⁾ több mint 1 500 lokális platformról származó adatokhoz biztosít hozzáférést. Az információk földrajzi hely szerint és platformtípusonkénti bontásban szerepelnek.
- A Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) ⁽¹⁰⁾ nagy felbontásban, de valós időben hozzáférést biztosít az óceánokat érzékelő meteorológiai műholdakhoz, különösen az időjárás-előrejelzési szolgáltatások és az óceán felszínének monitoringja céljából.
- A Kopernikusz tengeri környezet-monitoring szolgáltatása (CMEMS) műholdas, időjárási és lokális adatokat fogad annak érdekében, hogy operatív óceán-előrejelzési szolgáltatásokat nyújtson a kék óceánok (hőmérséklet, áramlatok, tengerszint, szél, hullámok), a fehér óceánok (10 feletti tengerjég-paraméter, többek között koncentráció, vastagság, sodródás és jéghegyek) és a zöld óceánok (például klorofill, planktonok, optikai tulajdonságok, tápanyagok, szén-dioxidhoz kapcsolódó termékek és vegyianyag-tartalom, például vas-, foszfát- és nitráttartalom) tekintetében.
- A Kopernikusz légkörmonitoring szolgáltatása (ECAMS) ⁽¹¹⁾ a légkör különböző rétegeiben biztosít előrejelzéseket az alábbi anyagoknak a légkörben való előfordulásáról:
 - kén-dioxid,
 - nitrogén-dioxid,
 - szén-dioxid.

⁽⁹⁾ www.emodnet.eu/what-emodnet

⁽¹⁰⁾ www.eumetsat.int/website/home/AboutUs/WhoWeAre/index.html

⁽¹¹⁾ <https://www.ecmwf.int/en/about/what-we-do/environmental-services/copernicus-atmosphere-monitoring-service>

b) A hajókra és az útvonalra vonatkozó kiegészítő információk

A tagállamok az EMSA rendszerein keresztül további adatokat is cserélnek (a hajókra, az útvonalakra, az ellenőrzésekre és egyéb kapcsolódó információkra vonatkozóan). Ezek az adatok többek között a következőket foglalják magukban: a nemzetközi vagy uniós rendeletekkel kapcsolatos ellenőrzési adatok és figyelmeztető jelzések (THETIS, THETIS-EU); baleseti vizsgálati jelentések (EMCIP); a tengerészek képzésére vonatkozó adatok (STCW-IS); tengerészeti felszerelések jóváhagyása (MarED); a kikötőkbe érkezésről és a kikötők elhagyásáról, a veszélyes áruk szállításáról és a váratlan eseményekről szóló értesítések (SafeSeaNet).

4.5. Adatelemzési eszközök és megjelenítés

Amint azt korábban említettük, az adatok és a kapcsolódó adatbázisok feldolgozást és megjelenítést igényelnek. Az alábbiakban néhány kapcsolódó eszköz és platform felsorolása található.

a) Automatizált viselkedés-megfigyelési (ABM) algoritmusok/rendellenesség-felderítési szolgáltatás

Az ABM-ek olyan algoritmusalapú eszközök, amelyek a hajók konkrét viselkedésének felderítése és a megfelelő gazdasági szereplő figyelmeztetése érdekében elemzik a hajók helyzetét. Eddig több mint húsz algoritmust fejlesztettek ki, többek között az érdekeltségi területekre való belépéshez, két hajó tengeren való találkozásához és a parthoz közelítő hajókhoz kapcsolódó algoritmusokat. Minden ABM-et közvetlenül a felhasználó tud kiválasztani és konfigurálni; a gazdasági szereplők automatikus, valós idejű figyelmeztető jelzést kapnak e-mailben vagy a SafeSeaNet grafikus felhasználói felületén (SEG) keresztül.

Automatizált viselkedés-megfigyelési algoritmusokat egyre több uniós tagállam és szerv használ különböző művelési területeken, például a halászati ellenőrzés, a határellenőrzés, a védelem, a tengeri közlekedés biztonsága, a partvédelem és a környezetvédelem területén.

Az automatizált viselkedés-megfigyelési algoritmusok az EMSA integrált tengerészeti szolgáltatásainak (IMS) igénybevételevel érhetőek el a tagállamok és az EFCA számára. A kapcsolódó platform a SafeSeaNet grafikus felhasználói felülete (SEG). Automatizált viselkedés-megfigyelési algoritmusokat rendszerközi alapon is biztosítanak a Frontex számára a közös műveletek bejelentő rendszerén (JORA) keresztül. A Frontex platformján ezek rendellenesség-felderítési szolgáltatásként ismertek.

b) A Föld-megfigyelés szempontjából hozzáadott értéket képviselő termékek

A hozzáadott értéket képviselő termékek azáltal segítik a felhasználókat, hogy különösen értékes információkat nyernek ki az alapul szolgáló képtermekekből, lehetővé téve a hatóságok számára, hogy gyorsabban és hatékonyabban végezzenek el a tengerre telepített objektumok, tereptárgyak vagy tevékenységek magasabb szintű elemzését. A hozzáadott értéket képviselő termékek az eredeti műholdas képtermekeken réteggként vagy külön információréteggként, például vektorréteggként, előrejelzésként vagy éghajlat-újraelemzésként/előrejelzésként is rendelkezésre bocsáthatók. A felhasználók számára jelenleg kínált, hozzáadott értéket képviselő termékek többek között a következők:

- hajók felderítése,
- tereptárgyak felderítése,
- tevékenységek felderítése,
- olajszennyezés felderítése,
- szél- és hulláminformációk.

Ezek a hozzáadott értéket képviselő Föld-megfigyelési termékek az EMSA integrált tengerészeti szolgáltatásain keresztül érhetőek el a tagállamok és az EFCA számára. A tagállamok és az EFCA számára a felhasználás helyén ingyenesek lehetnek, mivel a finanszírozás a Kopernikusz tengerikörnyezet-monitoring szolgáltatása⁽¹²⁾ segítségével fedezhető a Kopernikusz tengerfelügyeleti szolgáltatása keretében. Ezek a termékek megjeleníthetők a SafeSeaNet grafikus felhasználói felületén, és a JORA-n keresztül rendszerközi alapon a Frontex rendelkezésére is bocsáthatók. A Frontex platformján hajófelderítési szolgáltatás (VDS) és tevékenységfelderítési szolgáltatás néven ismertek.

c) A Föld-megfigyelés keretében végzett hajómegfeleltetés

Az SAR segítségével végzett hajófelderítéseket és az optikai képeket megfeleltetik a hajóadatoknak (például AIS, LRIT és VMS). Ez áttekintést nyújthat arról, hogy egy adott területen mely hajók szolgáltatnak adatot, és melyek nem. Ezek az információk két vektorrétegben jelennek meg:

- a VDS-adatokat megfeleltetik és a hajókra vonatkozó adatszolgáltatás során közölt információknak (a műhold által felderített hajó megfeleltethető a hajókra vonatkozó adatszolgáltatás során közölt információknak, és így azonosítható), valamint
- a VDS-adatokat nem feleltetik meg a hajókra vonatkozó adatszolgáltatás során közölt információknak (a műhold által felderített hajó nem feleltethető meg a hajókra vonatkozó adatszolgáltatás során közölt információknak, ezért a hajó nem azonosítható).

⁽¹²⁾ <https://marine.copernicus.eu/access-data/myocean-viewer>

A felhasználók a hajókra vonatkozó adatszolgáltatás során közölt azon információk megfeleltetését kapják meg, amelyekhez megfelelő hozzáférési jogosultságokat szereztek.

4.6. Egyéb, tengerészeti vonatkozású információs platformok

Az ügynökségek különböző információs platformokat alakítottak ki a felhasználói közösségeik igényei és a megbízatásuk alapján. Ezek a platformok az igényeknek és a hozzáférési jogosultságoknak megfelelően integrálják a fent ismertetett adatok és eszközök egy részét. A főbb platformok a következők:

- a) EFCA: Az EFCA integrált tengerészeti szolgáltatása kifejezetten a halászati ellenőrzéshez kapcsolódó átfogó tengeri helyzetképet nyújt, amely támogatja a tagállamok halászati ellenőrzési tevékenységeit. Ez a szolgáltatás az EMSA által kifejlesztett SEG-felületen jön létre és arra épül.

Az EFCA integrált tengerészeti szolgáltatása képes valós időben integrálni és egyesíteni a VMS-hez, a földi automatikus azonosító rendszerhez és a műholdas automatikus azonosító rendszerhez hasonló csatornákon keresztül gyűjtött helyzetmeghatározási adatkészleteket, valamint a Kopernikusz tengerfelügyeleti szolgáltatásán keresztül továbbított LRIT- és VDS-jelentéseket és műholdképeket.

Az alkalmazás funkciók és referencia-adatkészletek széles skáláját tartalmazza, és meghatározott halászati ellenőrzési feladatokat tud ellátni. Ezek a feladatok az uniós és regionális halászati gazdálkodási szervezetek vizein folytatott halászati tevékenységek nyomon követésétől az IUU-fogási tanúsítványok ellenőrzéséhez (IUU-rendelet ⁽¹³⁾) szükséges megbízható globális hajómozgási információk (nem kizárólag halászhajókra vonatkozó információk) forrásának rendelkezésre bocsátásáig terjednek.

Ezenfelül a tengeri határookra és a halászati területekre vonatkozó halászatspecifikus információk integrálása, valamint mindenekelőtt a halászhajók halászati tevékenységeinek sajátos jellemzőire – például az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) hajótípusaira, halászeszköz-típusaira, az uniós halászflootta-nyilvántartás szerinti külső jelölésekre és a halászati engedélyekre – vonatkozó információk integrálása fejlett szűrési és keresési funkciókat tesz lehetővé. A számos funkció a következőket foglalja magában:

- Intelligens keresés és részletes keresés:

a hajók intelligens, valós idejű keresése különböző azonosítók használatával. Többféle jellemzőre (azaz a halászeszköz-típusra, az Atlanti Tonhalfélék Védelmére Létrehozott Nemzetközi Bizottság által adott azonosítóra) történő részletes keresés, amely hozzáférést biztosít korábbi helyzetmeghatározási adatokhoz.

- Egy és több útvonal meghatározása:

egy vagy több hajó esetében valós idejű és/vagy korábbi útvonal készíthető.

A nagy gyakoriságú helyzetmeghatározási adatok és a különböző helyzetmeghatározási adatforrások egyesítésére való képesség lehetővé teszi a tevékenységek (például átrakási és halászati tevékenységek, hozzáférés-ellenőrzés) átfogó nyomon követését.

- Automatizált viselkedés-megfigyelés:

az automatizált viselkedés-megfigyelés során küldött figyelmeztető jelzések a műveleti igények szerint meghatározott konkrét algoritmusokon alapulnak. Az automatizált viselkedés-megfigyelés különösen hasznos a lezárt területekre (azaz az azonnali hatályú halászati tilalom hatálya alá tartozó területekre) belépő hajók vagy bizonyos viselkedések (például átrakás) felderítéséhez.

- Exportálás és feltöltés:

a lekérdezések eredményei, például az útvonalalkotás, a hajókeresés és az automatizált viselkedés-megfigyelés keretében küldött figyelmeztető jelzések különböző formátumban exportálhatók. A hajók helyzetmeghatározási adatai és a területre vonatkozó adatállományok importálhatók és meglévő hajókhoz társíthatók.

- b) EMSA: Az SEG a legtöbb felhasználói közösség számára a SafeSeaNet és az integrált tengerészeti szolgáltatások – többek között az automatizált viselkedés-megfigyelés – megjelenítésének elsődleges platformja. Az integrált tengerészeti szolgáltatásokba az SEG online grafikus felhasználói felületén lehet belépni, amely asztali számítógépen, laptopon és mobil eszközökön (az IMS alkalmazáson keresztül) érhető el. Ezek a szolgáltatások rendszerközi interfészekben is elérhetők, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy megtekintsék a saját rendszereikbe integrált adatokat, és egyedi, előre meghatározott felügyeleti esetekre vonatkozó figyelmeztető jelzéseket kapjanak.

⁽¹³⁾ A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 286., 2008.10.29., 1. o.).

– SEG-platform:

az SEG-platform számos különböző típusú adatot – többek között a végfelhasználó által szolgáltatott adatokat – integrálja és ötvözi annak érdekében, hogy a lehető legátfogóbb és legnaprakészebb tengeri helyzetképet nyújtsa. Ez kifejezetten a felhasználó igényeihez igazodó, személyre szabott szolgáltatást kínál, az adatok pedig könnyen és szelektíven, különféle egyedi képességek alapján megoszthatók.

– Adatforrások:

az adatokat a következőkből nyerik ki: a hajók nyomon követésére szolgáló rendszerek (földi automatikus azonosító rendszer, LRIT és VMS); a műholdas automatikus azonosító rendszer általi globális közvetítés; Föld-megfigyelési műholdképek és kapcsolódó termékek; továbbfejlesztett kutatás-mentési funkció (E-SARSURPIC); további hajó- és útinformációk (veszélyes anyagokra, kikötőkre, hulladékokra, védelemre és váratlan eseményekre vonatkozó információk); hajózási térképek; valamint meteorológiai-oceanográfiai adatok. További részletekért lásd a 4.1., 4.2. és 4.3. szakaszt.

– Különböző funkciókat szolgáló adatok:

az integrált tengerészeti szolgáltatások célközönségét az összes tengerészeti hatóság jelenti, és e szolgáltatások különböző feladatköröket ellátó felhasználók igényeit elégítik ki. A felhasználók megoszthatják a tengeri küldetések tekintetében releváns és funkcióspecifikus információkat más nemzeti, regionális és nemzetközi hatóságokkal.

– Felhasználóktól származó adatok:

a felhasználók megadhatják saját adataikat is, amelyek megfelleltethetők más adatoknak, majd visszaküldhetők nekik és mindazoknak, akikkel megosztják azokat.

– Lépték és földrajzi lefedettség:

különböző földrajzi szinteken (nemzeti, regionális és nemzetközi szinten) eltérő részletességű adatok oszthatók meg. A felhasználók eldönthetik, hogy általános áttekintést vagy az őket leginkább érdeklő területekre vonatkozó konkrét adatokat kapjanak. Konkrét múltbeli időszakot is lekérdezhetnek, amely akár 36 hónappal korábbi is lehet.

– Hozzáférési jogosultságok kezelése:

a terjesztési politikákat az adat- és információtulajdonosok határozzák meg a hozzáférési jogosultságok kezelése összetett környezetének megfelelően.

– Automatizált viselkedés-megfigyelés:

az algoritmuson alapuló automatizált viselkedés-megfigyelési rendszer a hajók rendellenes és egyedi viselkedésének felderítése érdekében elemzi a hajók helyzetét. A felhasználók automatikus és – bizonyos viselkedési minták felderítése esetén – valós idejű figyelmeztető jelzést kapnak.

Ezenfelül a Föld-megfigyelési termékek kezelésének fő platformja a Föld-megfigyelési adatközpont. A távirányítású légi jármű-rendszerek üzemeltetési adatainak fő platformja a távirányítású légi jármű-rendszerek adatközpontja.

c) Frontex:

– EUROSUR:

az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, (EU) 2019/1896 rendelet szerint az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) a határigazgatási feladatok ellátása során az európai határ- és parti őrségek közötti információcseré és együttműködés kerete. A rendszer számos elemből áll, többek között különféle EUROSUR fúziós szolgáltatásokból (EFS), amelyek hozzájárulnak az európai helyzetkép összeállításához, és támogatják a tagállamokat nemzeti helyzetképük meghatározásában. Ezek a felügyeleti eszközök közös alkalmazásán és az uniós szintű ügynökségek közötti együttműködésen alapulnak, ideértve a Kopernikusz biztonsági szolgáltatásainak (a Kopernikusz határőrizeti szolgáltatásának) nyújtását is.

Az EFS különböző adatforrásokból és platformokról gyűjt adatokat, azokat összesíti, és az európai integrált határigazgatással kapcsolatos, személyre szabott információs szolgáltatásokban egyesíti. Ezeket a szolgáltatásokat ezt követően az uniós tagállamok és a schengeni társult országok hatóságainak és más partnereinek nyújtják.

– JORA:

az EUROSUR részeként a közös műveletek bejelentő rendszere az adatáramlások kezelésére, valamint az érzékeny és nem érzékeny, nem minősített adatoknak a Frontex, valamint a belső és külső érdekelt felei közötti cseréjére használatos.

A Frontex az operatív információcserére szolgáló webalapú megoldásként 2011 januárjában vezette be a JORA-t, amely azóta folyamatos fejlesztéseken esett át, és az évek során fokozatosan új funkciókkal egészült ki. Jelenleg ez a legkorszerűbb megoldás az információcsere területén, többek között az üzemeltetési statisztikák és a személyes adatok tekintetében, és különböző EUROSUR fúziós szolgáltatásokat nyújt a rendszerhasználóknak. A JORA-n keresztül több mint félmillió jelentés összegyűjtése valósult meg, amelyek jelentős mértékben hozzájárultak az európai helyzetképhez.

5. KAPACITÁSÉPÍTÉS ÉS KÉPZÉSJEGYZÉK

5.1. Kapacitásépítés és képzés

A közös, szabványosított és összehasonlítható kapacitásépítési és képzési programok elengedhetetlenek a parti őrségek közötti hatékony és eredményes együttműködéshez. Az e területen biztosított oktatással és képzéssel kapcsolatos kihívások kezelésének elindítása érdekében a Bizottság Tengerügyi és Halászati Főigazgatósága 2015 és 2019 között a parti őrségi akadémiákra irányuló projektet ⁽¹⁴⁾ (európai parti őrségi feladatokra szakosodott akadémiák hálózatának projektje, ECGFA Net) finanszírozott.

A projekt fő célja a parti őrségi feladatok terén folytatott oktatási együttműködés fokozása, az e feladatokat ellátó különböző szervek közötti kölcsönös átjárhatóság és együttműködés megkönnyítése, valamint e tevékenységek koherensebbé és eredményesebbé tétele volt. A projekt egy csereprogramot (tisztviselőknek szánt munkahelyi csereprogramot és más hatóságoknak szánt képzési programot), az ágazati képesítési keretrendszer kidolgozását, valamint egy külön erre a célra létrehozott portál kifejlesztését foglalta magában.

Az ágazati képesítési keretrendszer célja, hogy a parti őrségi akadémiákat a képesítések összehasonlításához szükséges eszközökkel lássa el. Ez egy önkéntes keretrendszer, amely azoknak az elvárásoknak a leírására szolgál, hogy a különböző képesítéssel rendelkezőknek bizonyos szinteken mit kell tudniuk, megérteniük és mire kell képesnek lenniük a parti őrségi feladatokhoz kapcsolódó feladatok ellátása érdekében ⁽¹⁵⁾. Az ágazati képesítési keretrendszer ezért a parti őrségi akadémiák számára alapul szolgálhat a parti őrségi együttműködéssel és a közös műveletekkel kapcsolatos oktatási és kapacitásépítési programok kidolgozásához. Az ágazati képesítési keretrendszer az Európai Parti Őrség feladataival kapcsolatos képzési portálon ⁽¹⁶⁾ érhető el.

Mivel a kapacitásépítés és a képzés a parti őrségi együttműködés öt területének egyike, a három ügynökség beépíti a releváns projekteredményeket a meglévő együttműködési keretébe.

5.2. Képzésjegyzék

A képzésjegyzék fő célja a három ügynökség által jelenleg tartott összes tanfolyam felsorolása. A tagállamok kérésének megfelelően a jegyzék az összes rendelkezésre álló tanfolyamot felsorolja, nem csak azokat, amelyek két vagy több ügynökséget érintenek. A listák adott esetben az adott tanfolyamra vonatkozó együttműködési területet is feltüntetik.

A felhasználók egy rövid áttekintés segítségével megállapíthatják, hogy a rendelkezésre álló tanfolyam megfelel-e az igényeiknek. Ez az áttekintés az alábbiak közül egy vagy többre terjedhet ki:

- a tanfolyam célja,
- a tanfolyam célkitűzései, valamint
- a tanfolyam célközönsége.

A jegyzék (amely a külön erre a célra létrehozott online platformon keresztül érhető el) egyrészt jelenléti tanfolyamokat, másrészt az ügynökségek elektronikus távoktatási platformjain keresztül tartott tanfolyamokat tartalmaz ⁽¹⁷⁾. A jegyzék egyes szakaszai megfelelő internetes hivatkozásokkal kezdődnek, amelyekre kattintva a felhasználók további részleteket találhatnak a felsorolt tanfolyamok mindegyikéről, többek között az adott tanfolyamokhoz való hozzáférés, illetve az azokra való jelentkezés részletes leírását is tartalmazzák ⁽¹⁸⁾. További részletek az érintett ügynökséggel való kapcsolatfelvétel útján, a megadott e-mail-címen is megtudhatók.

⁽¹⁴⁾ A projekt finanszírozása három szakaszban valósult meg: EASME/EMFF/2014/1.2.1.1; EASME/EMFF/2016/1.2.1.11 és EASME/EMFF/2018/1.2.1.3.

⁽¹⁵⁾ <https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/100-what-is-sqfcgf-and-its-purpose>

⁽¹⁶⁾ <https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/99-visual-tool-of-the-sqfcgf>

⁽¹⁷⁾ A 2020. évi világvárvány következtében egyes tanfolyamok formátuma webináriumra változott.

⁽¹⁸⁾ A Frontex tanfolyamait elsősorban az Európai Határ- és Parti Őrség csapatai bevetésének előkészítése céljából szervezik. A tagállamoknak tehát reagálniuk kell a résztvevők kijelölésére vonatkozó felhívásra és a kapott meghívásokra, és nem kell előzetesen jelezniük a különböző tanfolyamokon való részvétellel kapcsolatos preferenciáikat.

Két, sőt mindhárom ügynökség számos tanfolyamot dolgozott ki, amelyek megtartása során az egyes ügynökségek oktatókat és/vagy létesítményeket biztosíthatnak. A tervek szerint a későbbiekben további közös tanfolyamok kidolgozására kerül sor a már kínált tanfolyamok kiegészítéseként.

A fentieknek megfelelően a képzésgyűjteményekben további részletek találhatóak mindezekről a tanfolyamokról, és elérhetőek lesznek az online platformon.

6. A BEVÁLT GYAKORLATOKRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK ÉS KÉZIKÖNYVEK JEGYZÉKE

A bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatások és kézikönyvek jegyzékének célja a három ügynökségen belül rendelkezésre álló valamennyi ilyen dokumentum – nem csak a két vagy több ügynökséget érintő dokumentumok és a parti őrségi együttműködési fórumok által rendelkezésre bocsátott iránymutatások – átfogó jegyzékének összeállítása. A jegyzék minden egyes dokumentumról rövid áttekintést közöl a kézikönyv felhasználói számára.

E tekintetben az európai parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórum által kidolgozott multifunkcionális tengeri műveletek elméleti modellje releváns lehet a kapacitásmegosztás, a többcélú műveletek tervezése és végrehajtása, valamint a vagyoni eszközök és egyéb képességek megosztása szempontjából, amennyiben ezeket a tevékenységeket az érintett ügynökségek koordinálják és az érintett tagállamok illetékes hatóságai jóváhagyják.

Az EFCA által a másik két ügynökséggel és a Bizottsággal szoros együttműködésben működtetett jegyzék egy online platformon lesz elérhető, és tartalmazni fog egy internetes hivatkozást, amelyen további részletek lesznek elérhetőek.

7. REGIONÁLIS/NEMZETKÖZI/KÉTOLDALÚ/TÖBBOLDALÚ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Európa-szerte számos, régóta fennálló regionális/nemzetközi/kétoldalú/többoldalú együttműködési megállapodás és/vagy mechanizmus létezik, amelyek a tengerügyi kérdések széles körét fedik le. E megállapodások többsége a parti őrségi feladatok bizonyos aspektusaira vonatkozik, számos megállapodás hatálya pedig kiterjed az európai határokon túlra, és több harmadik országot érinthet. A szomszédos országok között sokféle két- vagy többoldalú helyi megállapodás és mechanizmus is létezik.

E mechanizmusok jogalapja, hatálya, összetettsége, a hozzájuk kapcsolódó kötelezettségek, szankciók stb. jelentősen eltérnek egymástól. Egyes mechanizmusok szilárd joggal rendelkeznek, egyértelműen meghatározott kötelezettségekre vonatkozhatnak, és korlátozott számú szerződő felet érinthetnek. Más mechanizmusok önkéntesek a részvétel szempontjából, nem kötelező jellegűek a kötelezettségek tekintetében, és nyitva állhatnak az érdekelt felek széles köre számára. A kézikönyvnek nem a mechanizmusok kategorizálása vagy a résztvevőkre háruló kötelezettségek számszerűsítése a célja, hanem az, hogy áttekintést nyújtson a mechanizmusokról, általános tevékenységi területekről és az érdekelt felekről.

Hogy érzékelhető legyen e mechanizmusok sokrétűsége, a kézikönyv, valamint az azt kísérő jegyzékek és adatlapok felsorolnak és ismertetnek néhány főbb megállapodást, továbbá pár kiválasztott két- és többoldalú megállapodást. A külön erre a célra létrehozott online platformon keresztül elérhető lista tartalmazni fogja az egyes mechanizmusok rövid, általános leírását, valamint adott esetben a releváns honlapra mutató hiperhivatkozást. Ezenkívül felsorolásra kerülnek az egyes megállapodásokban részt vevő vagy azokhoz társult országok is.

Bár a lista nem arra hivatott, hogy teljes képet adjon minden egyes hatályos megállapodásról, a már kidolgozott és végrehajtott megállapodások széles, reprezentatív mintájával szolgál. A kézikönyv felhasználói ezáltal olyan információkhoz jutnak, amelyek alapul szolgálhatnak saját mechanizmusaik kidolgozásához – a kézikönyv egyik alapelve és egyik célja éppen ez.

Figyelemre méltó az Európai Unió tengeri védelmi stratégiája is, amely az EU tengerpolitikai multilateralizmusának egyik átfogó eszköze. A stratégia átfogó, ágazatokon és határokon átívelő, koherens és költségvetésközpontú megközelítést mozdít elő európai, regionális és nemzeti szinten.

Alapító rendeletének módosítása óta mindhárom ügynökség támogatja a parti őrség terén folytatott együttműködéssel kapcsolatos regionális szintű kezdeményezéseket, például az európai parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórumot és a Földközi-tengeri parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórumot.

Az európai parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórum

Az európai parti őrségi feladatokkal foglalkozó fórum ⁽¹⁹⁾ a határellenőrzés területén tapasztalattal rendelkező autonóm, nem kötelező jellegű, önkéntes, független és politikamentes fórum. A fórum 22 uniós tagállam és két schengeni társult ország partvédelmi hatóságait, valamint az uniós parti őrségi feladatokhoz kapcsolódó hatáskörökkel rendelkező uniós intézmények és szervek képviselőit tömöríti.

A Bizottság és az ügynökségek a 2009-es létrehozása óta támogatják a fórumot. A fórum soros elnökséggel rendelkezik, amely az elnökség kezdetén meghatározott éves program végrehajtásáért felel. Az ügynökségek tematikus munkaértekezletek közös vezetésével támogatják a munkaprogram végrehajtását.

Az ügynökségek a fórum által végrehajtott különböző konkrét projektekben is részt vesznek a folyamatosság és a munkájukkal való összeegyeztethetőség biztosítása érdekében.

8. ORSZÁGADATLAPOK

8.1. Cél

Az országadatlapok fő célja, hogy a következő információkat tartalmazó, könnyen kezelhető referenciadokumentumként szolgáljanak:

- a) minisztériumokon belüli és stratégiai szintű nemzeti kapcsolattartó pontok, a megfelelő elérhetőségek, azaz az e-mail-cím és a telefonszám megadásával;
- b) a különböző parti őrségi feladatokban részt vevő minisztériumok/szervezeti egységek/ügynökségek/szervezetek címe, a hét minden napján napi 24 órában biztosított elérhetőségek (telefon és e-mail-cím), valamint adott esetben a megfelelő honlap;
- c) az adatlap megnevezi továbbá az egyes parti őrségi feladatokért felelős „vezető” szervezetet, valamint az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódóan szerepet betöltő vagy felelősséget vállaló bármely egyéb szervezetet. Az adatlapon az is szerepel, hogy ez a „vezető” szerep a tengeri területtől/joghatóságtól (azaz parti tengertől, csatlakozó övezettől, kizárólagos gazdasági övezettől és nyílt tengertől) függően változik-e, és ha igen, mikor;
- d) azon regionális/nemzetközi szervezetek jegyzéke, amelyekben az ország részt vesz vagy érintett.

Az országadatlapok a külön erre a célra létrehozott online platformon keresztül érhetők el.

8.2. Naprakész tartalom

Az országadatlapokat gyakran kell frissíteni, különösen akkor, ha a tagállamok új vagy módosított elérhetőségeket nyújtanak be. Ezek a módosítások azon az online platformon jelennek meg, amelyet az EFCA a két másik ügynökséggel és a Bizottsággal szoros együttműködésben működtet.

⁽¹⁹⁾ <https://ecgff.emsa.europa.eu/>

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU